

Кратко изложение на книгата:

Постановленията за курбана и коленето

ملخص أحكام الأضحية والذكاة باللغة البلغارية

Автор:

***Многоуважаемия Шейх Мухаммед
Салих Ел- Усеймин***

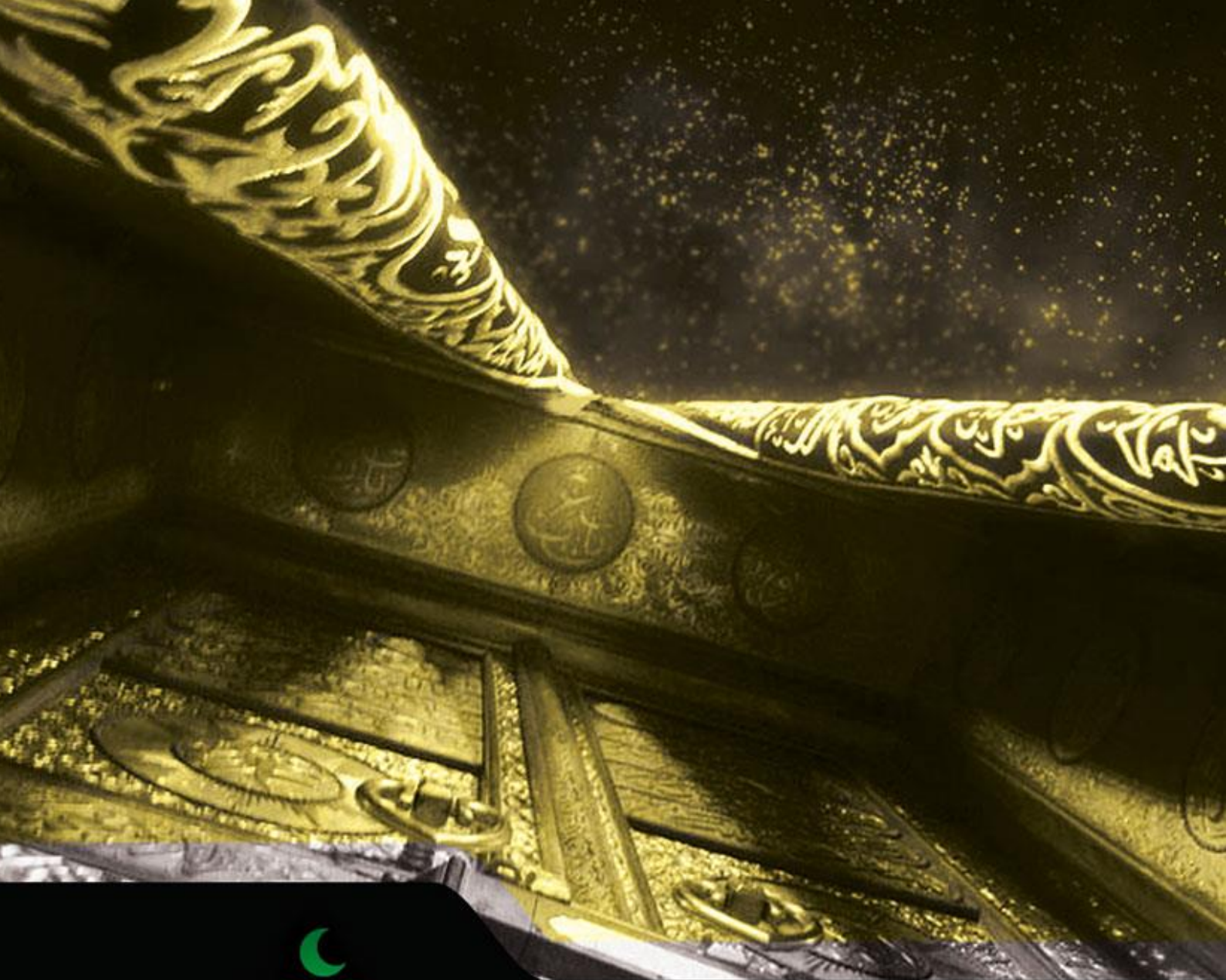
Аллах да опрости на него, родителите му и всички
мюсюлмани!

European Islamic Research Center (EIRC)

المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية

WWW.ISLAMLAND.COM

ISLAM LAND

GROW GOODNESS BY YOUR HAND

EXPLORE ISLAM IN ALL LANGUAGES

WWW.ISLAMLAND.COM

В името на Аллах, Всемиловичия, Милосърдния!

Увод

Възхвалата е за Аллах, Него възхваляваме, Него за помощ зовем, Него за опрощение молим и пред Него се покаяваме. Търсим убежище при Аллах от злото на нашите души и от лошите ни дела! Този, който Аллах напъти няма кой да заблуди и този, който Аллах заблуди няма кой да го напъти. Засвидетелствам, че няма друг [истински] бог [имащ право да се обожествява с искреност] освен Аллах и засвидетелствам, че Мухаммед е Негов раб и пратеник. Аллах да го благослови и с мир да го дари, него, семейството му, сподвижниците му и всеки, който го следва в доброто!

Вече съм написал книга относно постановленията за курбана и коленето, но тя е подробна и е от 93 стр. В нея споменавам част от разногласията и дебатите между учените, които я удължават за читателя. Затова счетох за редно да направя съкратен вариант на тази книга изтривайки неща, от които няма нужда в нея и добавяйки други, които е редно да са в нея.

Моля Аллах да направи това мое дело да бъде искрено заради Него, Всевишния! Моля Го да направи то да бъде пояснение на Неговия шериат и в полза за нас и за вярващите, Той е Пребогатия, Прещедрия!

Това кратко изложение съдържа следните раздели:

Глава първа: Какво означава "курбан" и становището за него.

Глава втора: Условиата на курбана.

Глава трета: Най- превъзходното за курбан по отношение на вид и качества, както и това, което е нежелателно да се коли за курбан.

Глава четвърта: За кого се приема курбана.

Глава пета: С какво се определя курбана и постановленията за него.

Глава шеста: Какво се яде от курбана и какво се раздава.

Глава седма: От какво страни този, който ще коли курбан.

Глава осма: Коленето и условията му.

Глава девета: Етиката на колене.

Глава десета: Нежелателните неща по време на коленето.

От автора

Глава първа

Какво означава "курбан" и становището за него

Курбан /на арабски ел- удхийе الأضحية/: Това, което се коли от животните бехимету ел- ен'ам /*камили, крави, овце, кози*/ по време на дните на курбан байрам, по причина на празника, целейки приближаване до Превеликия и Всемогъщ Аллах.

Курбана е от знаците [Светите неща- шеаируллах] на Аллах, които са узаконени с книгата на Аллах, Сунната на Пратеника му ﷺ и единодушието на мюсюлманите.

Всевишният Аллах казва: „**Затова кланяй намаз към своя Господ и [курбан] коли!**“¹ И казва Всевишният Аллах: **"Кажы: "Моят намаз, моето служене /колене/, моят живот и моята смърт са за Аллах, Господаря на световите. Няма Той съдружник. Това ми бе повелено и съм първия отдаден на Аллах."**² Думата Ен- нусук *النسك* означава колене- това се споменава от Сеид ибн Джубейр. Също така се споменава, че означава: „Всички богослужения и служения на човек, от които е и курбана“ - това е по всеобхватно. И казва Всевишният Аллах: „**И за всяка общност отредихме жертвоприношение, за да споменават името на Аллах над животно от добитъка, който Той им е дал. Вашият Бог е единственият Бог. Затова единствено на Него се отдайте!**“³

Предава се в достоверните сборници на Ел- Бухари и Муслим, че Енес ибн Малик /радийеллаху анху/ е казал: **"Пророка ﷺ заколи за курбан два вакли овена, заколи ги със собствената си ръка, каза: „Бисмиллях! Аллаху екбер!“ и постави крака си на страницата им.**“⁴

От Абдуллах ибн Умер /радийеллаху анхума/, че е казал: „**Пророка ﷺ живя в Медина десет години колейки курбан.**“⁵

Предава се от Укбе ибн Амир /радийеллаху анху/, че Пророка ﷺ разделил животните за курбан на сподвижниците и на Укбе се паднала овца, която била между шест месеца и година. Той рекъл: „О, Пратенико на Аллах, на мен ми се падна шиле.“ Той му казал: „**Заколи го за курбан.**“⁶

Предава се от Ел- Бера ибн Аазиб /радийеллаху анху/, че Пророка ﷺ е казал: „**Който е заколил след намаза, неговият курбан е изпълнен и той е улучил сунната на мюсюлманите.**“⁷

Пратеникът на Аллах ﷺ е колил курбан и неговите сподвижници са колили /Аллах да е доволен от тях/. Пратеникът на Аллах ﷺ ни съобщава, че това е сунната

---

¹ Ел- Кеусер: 2.

² Ел- Ен'аам: 162 – 163.

³ Ел- Хадж: 34.

⁴ Ел- Бухари: 5565 и Муслим; 1966.

⁵ Ахмед (2/28) и Ет- Тирмизи (1507) Според Тирмизи е хасен.

⁶ Ел- Бухари (5547) и Муслим (1965).

⁷ Ел- Бухари (5560) и Муслим (1961).

на мюсюлманите, тоест техният път. И именно тази сунна е причината да бъдат единодушни мюсюлманите в законността на курбана, както се споменава от учените.

След единодушието, в предписанието на курбана има разогласие между учените дали курбана е потвърден суннет или е задължителен /уаджиб/?

Мнозинството от учени са на мнението, че той е потвърден суннет /суннет муеккеде/- това е мезхеба на Шафии, Малик и Ахмед в по- известното мнение от него.

Друга група учени казват, че е задължителен /уаджиб/- това е мезхеба на Ебу Ханифе и едно от двете мнения на Ахмед. То е избора на Шейх Ел- Ислям ибн Теймийе, който казва: „Това е и едно от двете мнения на маликийския мезхеб или явното мнение на Малик.“

Да се заколи курбана е по- превъзходно отколкото да се даде стойността му като садака, защото това е практиката на Пророка ﷺ и на мюсюлманите, които са били с него. И защото коленето на курбан е от знаците на Всевишния Аллах /шеаиру Аллах/ и ако хората се отклонят към стойността му и я дават като садака ще се загуби този предписан от Аллах обред. Ако е било по- превъзходно да се даде като садака стойността на курбана вместо да се коли курбан, то непременно Пророка ﷺ е щял да го поясни с думите или действията си, той никога не е изоставял пояснението на доброто за общността си. Нещо повече, дори ако садаката бе равна на курбана, той пак щеше да го поясни, защото е много по- лесно да се даде садака отколкото да се заколи курбан, а Пророка ﷺ винаги е пояснявал за неговата общност по- лесното, коато е било на едно ниво с по- трудното.

По времето на Пророка ﷺ хората били сполетяни от глад, тогава той казал: **„Който от вас е заколил курбан, то нека да не оставя нищо от него в къщата си след третия ден.“** Когато настъпила идната година те попитали: „О, Пратенико на Аллах, да направим ли това, което направихме миналата година?“ Пророка ﷺ отговорил: **„Яжте, раздавайте и оставяйте за запас! Наистина онази година бе изтощителна за хората, затова исках да бъдете в помощ през нея.“**⁸

Ибн Ел- Кайим /Аллах да се смили над него/ казва: „Коленето на самото място е по- превъзходно от даването на стойността му.“ И казва: „Затова, ако раздаде стойността като садака⁹ за курбана при хаджа мут'а и киран, дори да е с пъти повече от реалната стойност, това не заема мястото му. Същото е и с курбана на курбан байрам.“¹⁰

---

⁸ Ел- Бухари (5569) и Муслим (1973).

⁹ Има се предвид да се плати на друг човек или сдружение да заколи курбана на друго място, като му се дадат пари.

¹⁰ Тухуету ел- уедуд би ехкям ел- меулюд (112).

Глава

[Коленето на курбан за умрял човек.]

В основата си курбана е узаконен в религията за живите, както Пратеникът ﷺ е и неговите сподвижници са колели курбан за себе си и семействата си. Що се отнася до това, което си въобразяват част от обикновенните мюсюлмани, че има специален курбан за умрелите, за него няма довод в религията, то няма основа. Курбана за умрелите се разделя на три вида:

Първи: Да се заколи курбан за тях като те следват в това живите, например: Един човек да заколи курбан и да възнамери той да бъде за него и семейството му, включвайки във възнамерението си и живите и мъртвите от него. Основата за това е сунната на Пророка ﷺ, който е колел курбана за него и за семейството си, а сред тях е имало такива, които вече са били умрели отпреди.

Втори: Да заколи курбан за умрели изпълнявайки техни завещания. Довода за това са Словата на Всевишния Аллах: „**А който подмени [завещанието], след като го е чул, грехът е само над онези, които са го подменили. Аллах е всечуващ, всезнаещ.**“¹¹

Трети: Да заколи отделен курбан за умрелите, който е като допълнителна садака. Това е позволено. Учените по фикх от ханбелийския мезхеб правят аналогия със садаката и споменават, че наградата от този курбан стига до умрелия и той е в негова полза. Но, ние не смятаме, че да се коли отделен курбан за умрял човек е от Сунната, защото Пророка ﷺ не е колел отделен курбан за който и да било от умрелите му близки. Не е колел курбан за чичо си Хамза */радийеллаху анху/*, въпреки, че той е от най- почетните негови роднини. Нито пък е колел за децата си, които са умрели още докато е бил жив, те са три женени дъщери и трима малки сина. Нито е колел за съпругата си Хадиджа, въпреки, че тя е най- обичаната за него от всичките му съпруги. И не присъства от никой от неговите сподвижници да е колел курбан за който и да било от близките му */Аллах да е доволен от всички тях/*.¹²

Също така, считаме за грешка това, което го вършат част от хората, те колят курбан за умрелия през първата година от смъртта му, наричат го „курбан ел- хуфрах“. Те си внушават, че в този курбан никой друг не може да има дял в севапа [наградата] освен умрелия. Или пък колят допълнителен курбан за умрял човек или спазвайки негово завещание, но за себе си и семейството си не колят курбан. Ако те проумяваха, че когато човек заколи курбан за себе си и семейството си, в това влизат както живите, така и мъртвите от семейството, те нямаше да се отклонят към тази погрешна тяхна практика.

---

¹¹ Ел- Бакара: 181.

¹² Бел. на преводача: „Относно животните, които като традиция се колят за умрелите един ден преди Курбан байрам, на деня Арафа, те не се считат за курбан и няма никакъв довод за това. Това е нещо, което е добавено и се следва с години, то не е от практиката на Пратеника ﷺ и първите поколения вярващи.

Глава втора

Условията на курбана

За курбана има шест условия:

Първото условие: Да бъде от животните наречени „бехимету ел- ен'аам“ - това са камили, крави, овце и кози. Довода са думите на Всевишния Аллах: „**И за всяка общност отредихме жертвоприношение, за да споменават името на Аллах над животното [бехимету ел- ен'аам] от добитъка, който Той им е дал.**“¹³ Добитъка, това са камилите, кравите, овцете и козите - това е всеизвестно при арабите, кават го Ел-Хасен, Катаде и други учени.

Второто условие: Животното да е достигнало определената според шериата възраст. Да бъде минимум на шест месеца [джезеах] от овцете или да бъде сенийех от останалите видове животни. Довода са думите на Пратеника ﷺ: „**Не колете [за курбан] освен тези, които са станали мусинех, освен ако не изпаднете в трудност, тогава заколете над шест месеца [джезеах] от овцете.**“¹⁴

Мусинех - това е животното, което е навършило възрастта на сенийех, а джезеах е животното, което все още не е достигнало тази възраст. **Сенийех от камилите са тези, които са навършили пет години; сенийех от кравите са тези, които са навършили две години; сенийех от овцете и козите са тези, които са навършили една година.** А джезеах [от овцете] е това, което е навършило половин година. **Не е позволено да се коли за курбан от камилите, кравите и козите това животното, което не е сенийех и не е позволено от овцете това, което не е навършило възрастта на джезеах.**

Трето условие: Да не са налице при животното недостатъци, които са причина да не става за курбан, те са четири:

1- Явна слепота с едното око - например да е хлътнало едното око, да е променило вида си като например да прилича на пъпка, да е побеляло с белота, която явно показва, че това око е сляпо.

2- Явна болест - това е болест, която се проявява в частите на тялото и органите на животното, като треска, която е пречка да излиза на паша и убива апетита му, като явна краста, която вреди на месото му или на здравето му, като дълбока рана, която нарушава здравословното му състояние и т.н.

3- Явна куцост - това е куцостта, която пречи на животното да върви с правилна походка.

4- Много слабо животното - довода за това са думите на Пророка ﷺ, който изрекъл след като бил попитан: „Кои животни не стават за курбан?“. Отговорил: „**Четири вида: (1) Куцото, на което куцостта му е проявена; (2) сляпото с едното око, което е явно сляпо; (3) болното, което е явно болно; (4) и много слабото, което не може да стои на крака.**“¹⁵ - предава го Малик от Ел-Бера'а ибн Азиб. В друго предание от него /Аллах да е доволен от него/, което е в сборниците на Тирмизи, Ебу Давуд, Несайи и

¹³ Ел-Хадж: 34.

¹⁴ Муслим (1962).

¹⁵ Малик в Ел-Мууетта, раздел: Курбан (1).

ибн Мадже, казва: „Пратеникът на Аллах ﷺ се изправи сред нас и каза: „**Четири вида животни не стават за курбан...**“¹⁶ и изброява предишните неща.

Тези четири неща за причина да НЕ бъде приет курбана, заради недостатъците в тях.

Към тези четири неща спадат и други неща, които са равностойни на тях или са по- голям недостатък от тях, те са:

- 1- Животно, което е сляпо с двете очи;
- 2- Преялото животно, което е с подут стомах, докато не премине опасността за.
- 3- Животното, което е заплодено и има проблеми с раждането, докато отниме опасността;
- 4- Животно сполетяно от нещо, което може да е причина за смъртта му, като удушване, падане от високо и т.н., докато не отмине опасността за него.
- 5- Продължително болното животно, което не може да върви поради болест или немощ.
- 6- Животно на което липсва част от преден или заден крак, или целия.

След като тези се добавят към предишните четири недостатъка, животните, които не стават за курбан стават десет. И така животните нестващи за курбан са тези, които имат един от изброените шест недостатъка или един от четирите недостатъка споменати преди тях.

Четвърто условие: Животното да бъде собственост на самия човек, който ще го коли за курбан, или да му бъде разрешено да го заколи съобразно шериата на Аллах или от страна на собственика. Не се приема заколения курбан, който не е собственост на колезия курбан, като например заграбеното животно, откраднатото или отнетото чрез лъжесвидетелстване и т.н. Всичко това не се приема, защото доближаването до Аллах не може да се осъществява чрез непокорство и грях.

Курбана за сирака от попечителя му, който е взел от имуществото на сирака и му е заколил курбана е правилен, когато това е според обичая [*т.е. то е общоприето в даденото населено място и е справедливо от страна на попечителя*], и когато сърцето на сирака милее за това. Също така се позволява на упълномощения да закупи и заколи курбан за упълномощилия го от имуществото на упълномощилия го, когато е с негово разрешение.

Пето условие: Животното да се е свързано с правото на друг- не се приема за курбан животно, което е като гарант или ипотека.¹⁷

Шесто условие: Животното да бъде заклано в определеното за това време- то е откакто се приключи с изпълнението на байрамския намаз, до залеза на слънцето от последния ден на байрама- четвъртия ден от байрама, който всъщност се явява тринадесети зул- хидже. И така, дните на колене на курбана са четири, първия ден на курбан байрам, наричан на арабски "йеуму- н- нехр" и трите дни след него, наричани

---

¹⁶ Ебу Давуд (2802); Ет- Тирмизи (1497); Ен- Несаи (4369) ибн Мадже (3144) и Ахмед (4/300).

¹⁷ Петте условия до тук се отнасят за всякакъв вид узаконен курбан в Исляма- като например за курбаните по време на двата вида хадж теметтуа и киран, както и за курбана за новородено наречен „акика“.

дните ет- тешрик - "еййям ет- тешрик"- . Този, който заколи животното преди байрамския намаз или след залеза на слънцето на четвъртия ден от байрама, то не се приема като курбан от него. Довода е това, което се предава в сборника на Ел- Бухари от Ел- Бера ибн Аазиб /Аллах да е доволен от него/, който казва, че Пророка ﷺ е казал: „**Който е заколил преди байрамския намаз, то това е само месо, което е поднесъл на семейството си, той не е извършил от курбата нищо.**“¹⁸ Предава се от Джундуб ибн Суфйян Ел- Беджели /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Бях свидетел как Пророка ﷺ каза: „**Който е заколил преди да бъде изпълнен намаза [на курбан байрам], нека да заколи на негово място**¹⁹ **друго.**“²⁰ Предава се от Ен- Небише Ел- Хезелий /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „**Дните Ет- Тешрик са дни за ядене, пиене и споменаване на Аллах Аззе уе Джелле.**“²¹

Но ако човек изпадне в безизходица [, изпадне в ситуация, която е извън човешките му възможности,] и се забави с коленето до след дните тешрик, като например: Въпреки, че е полагал нужните грижи да опази животното, то е избягало и се е появило след приключване на времето за колене на курбана, или пък е упълномощил друг човек да му го заколи и той е забравил да го заколи, в такъв случай се позволява да се заколи след изтичане на времето. Позволява се само при неспособност съпоставяйки ситуацията с човек, който се е успал за намаза или е забравил да го изпълни, той го изпълнява веднага след като се събуди или си спомни.

Позволено е курбана да се коли както през деня, така и през нощта, но е по-добро да е през деня. Най- доброто време за колене е през първия ден от байрама, веднага след байрамското хутбе, след това всеки ден е по- превъзходен от следващия, заради това, че има награда да се избързва с извършването да добри дела.

---

¹⁸ Ел- Бухари (5545) и Муслим (1961).

¹⁹ Т.е. да заколи друго животно за курбан на мястото на животното, което е било определено за курбан но е заколено по- рано и не се приема като курбан.

²⁰ Ел- Бухари (2562) и Муслим (1960).

²¹ Муслим (1141).

Глава трета

Най- превъзходното за курбан по отношение на вид и качества, както и това, което е нежелателно да се коли за курбан.

Най- превъзходното за курбан от видовете е: Камила, след това крава, когато сам човек ги заколи [, без друг да участва в тях]. След това овен, след това овца, след това коза, след това участието на седем човека в една камила и след това участието на седем човека в една крава.

А най- превъзходното от животните по качества е: Най- охраненото, това което е с най- много месо, с най- хубави качества и най- хубаво на вид.

Предава се в Сахих Ел- Бухари от Енес ибн Малик /Аллах да е доволен от него/, че Пророка ﷺ е заколил за курбан два рогати, вакли коча.²² Думата спомената тук „ел- кебш“ означава големи кочове, а вакли „емлехайн“ означава тези на които белия цвят е примесен с черен, тоест бяло с черно.

Предава се от Ебу Сеид Ел- Худрий /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Пророка ﷺ заколи шарен коч, хранеше се в черно, гледаше в черно, и вървеше в черно.“²³ Ет- Тирмизи казва: „Хадиса е хасен- сахих.“ Фехил „шарен“ означава: „Хранеше се в черно... до края“- т.е. козината около устата, очите и копитата му е била черна.“

От Ебу Рафия – меуля Расулюллах ﷺ - , че е казал: „Когато Пророка ﷺ колеше курбан, той закупуваше два дебели коча.“ В друг вариант: „Ел- меуджуейн.“²⁴

Дебели „семинейн“- т.е. тлъсти, с много месо. А ел- меуджу'у- скопен, защото често те са с по- хубаво месо. Но от друга страна нескопеното животно е по- превъзходно от гледна точка на качествата според които е сътворено.

Това е най- превъзходното от животните за курбан по отношение на вид и качество.

Що се отнася до тези от тях, които не е желателно [- мекрух е -] да се колят за курбан, те са:

- 1- **Ел- адба-** това животно, на което му липсва половината и повечето от ухо или рог.
- 2- **Ел- мукабеле-** това, на което му е разцепено ухото напречно, отпред.
- 3- **Ел- мудабера-** това, на което му е разцепено ухото напречно, отзад.
- 4- **Еш- шерка-** това, на което му е разцепено ухото надлъжно.
- 5- **Ел- харфа-** това, на което му е разкъсано ухото.

²² Ел- Бухари (5565) и Муслим (1966).

²³ Ет- Тирмизи, Ебу Давуд, ибн Мадже и ЕнО Несай.

²⁴ Ахмед (6/220) и ибн Мадже (3122).

- 6- **Ел- мусферах**- това, на което му е откъснато ухото до такава степен, че се вижда ушния канал. Споменава се и за ел- мехзулех - тази, на която ѝ липсва ухото, когато не е нарушено нещо от мозъка.
- 7- **Ел- мусте'салех**- това, на което му липсва целия рог.
- 8- **Ел- бехка**- това, на което му е повредено окото и е загубило зрението си с него, но окото си е на мястото му.
- 9- **Ел- мушейеах**- това животно, което не върви заедно със стадото поради слабост, докато някой не го пришпори и то не се присъедини към него.

Това са нежелателните неща [мекрух] относно животното за курбан, за които има хадиси забраняващи ги или поясняващи, че е повелено да се страни от тях. Хадисите за тези недостатъци сочат, че тази забрана в тях гласи, че е нежелателно да са налице, защото по този начин се съобразяваме с хадиса от Ел- Бера'а ибн Аазиб /Аллах да е доволен от него/, който споменахме в третото условие от условията на които трябва да отговаря животното за курбан.

Към тези нежелателни неща се прибавят и останалите неща, които са равностойни на тях, така става нежелателно да се колят следните животни за курбан:

- 1- **Ел- бетра от камилите, кравите и козите**- това е животно, на което е отсечена, отрязана или откъсната повече от половината опашка.
- 2- **Това животно, на което му е отрязана или откъсната мазнината наречена елйех – [лойта в основата на опашката] по- малко от половината-** но ако му липсва повече от половината, повечето от учените казват: "Не става за курбан." Що се отнася до това животно, на което като цяло му липсва тази лой, така си е сътворено, няма проблем да бъде заколено за курбан.
- 3- **Животно, на което му е откъснат или премахнат половия орган.**
- 4- **Животно, на което липсват част от зъбите, без значение дали са предни или задни.** Но ако му липсват зъбите понеже така е сътворено от Аллах от самото начало, тогава не е мекрух да се заколи за курбан.
- 5- **Животно, на което му е премахната или откъсната една от цицките на вимето.** Но ако тя липсва понеже така е сътворено от самото начало, тогава не е мекрух. И ако спре млякото през нея, но тя си е видно здрава и налична, няма проблем това животно да се заколи за курбан.

След като прибавим тези пет нежелателни неща към предишните девет, те стават общо четиринадесет.

Глава четвърта

За кого се приема курбана

Едно животно от овците или козите се приема за човека и неговото семейство, както и за който пожелае от мюсюлманите. Довода за това е хадиса от Айша /Аллах да е доволен от нея/, която разказва, че Пророка ﷺ е повелил да му се доведе коч, който да е с черно при копитата, при колената и при очите, за да го заколи за курбан. След това рекъл: „**О, Айша! Подай ми ножа!**“ Тя му го подала, хванал коча, поставил го да легне, след това се подготвил да го заколи и рекъл: „**Бисмиллях! О, Аллах, приеми от Мухаммед, от семейството на Мухаммед и от уммета на Мухаммед!**“ След това го заколил.²⁵

Предава се от Ебу Рафия /Аллах да е доволен от него/, че Пророка ﷺ е заколил за курбан два коча, единия за него и семейството му, а другия за неговата общност.²⁶

Предава се от Ебу Еюб Ел- Енсарий /Аллах да е доволен от него/, че е казал: „Мъжа по времето на Пророка ﷺ колеже за курбан овца, за себе си и за семейството си, самите те ядоха от него и раздаваха на останалите.“²⁷

Ако човек заколи едно животно от овците или козите за себе си и семейството си, това е достатъчно за него и за всеки, който е включил в намерението си, от живи и умрели. И ако не е възнамерил никой, конкретно или всеобщо, тогава курбана обхваща всеки, който спада към това семейство според традицията и езиковото значение на думата. Според традицията обхваща всеки, който има пряка грижа от съпруги, деца и близки роднини, а според езиковото значение обхваща всеки, който е от неговото потомство, потомството на баща му, потомството на дядо му и потомството на пра дядо му.

Що се отнася до камилата или кравата, в нея могат да участват до седем човека, но за овцата и козата не може повече от един. Ако един човек участва с една седма в камилата или овца, това е достатъчно за него и семейството му, защото Пророка ﷺ е направил една седма от камилата или кравата да се равнява на една овца по отношение на курбана, който се коли по време на хадж. Същото се отнася и за хората, които не са на хадж и колят курбан, защото няма разлика в тази насока между двата вида курбан²⁸.

Не се позволява и не се приема в една овца или коза да участват двама човека или повече, като да я закупят заедно и да я заколят, защото за това няма довод нито в Корана, нито в Сунната. Също така, не се позволява да участват осем или повече човека в камилата или кравата, защото ибадетите [богослуженията] са базирани само на Корана и Сунната, никой от хората няма право да променя и да определя брой и начин. Това се отнася, когато става дума за участие, което не е свързано със севапа

---

²⁵ Муслим (1967).

²⁶ Ахмед (6/8).

²⁷ Ибн Мажде и Ет- Тирзмизи- според Ет- Тирзмизи е сахих.

²⁸ Бел. на преводача: "Ел- хедйи курбан, който се коли от хаджиите и ел- удхийе курбан, който се коли от хората, които не са на хадж. В арабския език се използват два различни термина, но в българския се е наложило да се използва само думата „курбан“ и за двата вида.“

[наградата от курбана²⁹]. Или както споменахме по-рано, за наградата от курбана няма ограничение човек да включи в намерението си други.

Базирайки се на казаното до тук, когато група хора за упълномощили определена организация да им се заколи курбан, или всеки един от тях е упълномощил по отделно – примерно казано -, в такъв случай не е позволено да се обедини дадената от тях сума или дарения и да се заколи един курбан за всички тях. Както вече си разбрал, една овца или коза не става за двама и повече човека, когато не става въпрос за наградата от него. В този случай се събират даренията от определения човек и когато те достигнат стойността на курбана, тогава му се заколва курбан. Но ако те са много малки и не се очаква да се събере стойността освен след години, тогава тези средства се раздават като садака от негово име през първите десет дена от месец зул-хидже.

Що се отнася до казуса, ако упълномощилия да му се заколят курбани е един, а курбаните са няколко, обаче дарената сума от него не достига за всички, тогава упълномощения може да обедини курбаните в един [или за колкото стигнат средствата], защото заръчалия е един човек. И ако желае може да заколи единия курбан през едната година, а другия през следващата, но първото е по-доброто.

Важна забележка:

Част от упълномощаващите да им се заколи курбан си пресмятат определена максимална стойност за курбана, като не очакват да достигне до нея и казват [в преносен смисъл]: "Заколи ми курбан, дори да е от един риял"³⁰.³¹, защото в момента на упълномощаване животните са били евтини. Но група хора, които не се страхуват от Аллах не им заколват курбаните под предтекст, че са споменали стойността да бъде "един риял", а курбан за един риял няма, въпреки, че дадената сума е много повече. Това е харам и такъв човек е грешник! Той е длъжен да заколи курбана след като дадените средства са достатъчни, дори да е хиляди рияли, защото целта на тази фраза от страна на упълномощаващия го е за преувеличение, а не за ограничение на стойността.

---

²⁹ Т.е., свързано е с дял от животното и определена сума.

³⁰ Парична единица.

³¹ Т.е. „Ако се качи цената, докато дойде време за курбана ми купи най-евтиния възможен курбан за тази сума след като средствата не стигнат за по-скъп, ако има такъв.“

Глава пета

С какво се определя курбана и постановленията за него.

Животното за курбан се определя с едно от двете неща:

Първото: Като да се каже [споделяйки намерението си]: „Целта ми е да заколя това животно за курбан.“ Но ако просто си мисли и не е възнамерил, а само цели да спореди какво си мисли за в бъдеще да направи, тогава с тези думи не се определя животното за курбан. Така е защото с тези свои думи човека е целял да сподели какво си мисли да направи в бъдеще, а не че непременно е възнамерил това животно да е курбана му.

Второто: Да се конкретизира определено животно с действия:

Това е два вида:

Първи: Да хване и да заколи определеното животно с намерение курбан. В момента, в който заколи животното с това намерение, то вече е прието като курбан.

Втори: Да се закупи животното с намерение да се заколи като курбан, когато то е като заместител на друго животно, което е било за курбан но го е застигнала гибел поради небрежност от страна на закупилия го. В този случай закупува друго като заместител на умрялото. По този начин животното вече е конкретизирано за курбан със самото закупуване с това намерение, защото е заместител на предишното и приема постановленията на предишното. Що се отнася до случая, когато не е като заместител на друго животно, което е било за курбан, тогава не е достатъчно самото закупуване, за да се конкретизира това животно като курбан. Това е подобно на случая, в който човек закупи роб с намерение да го освободи, този роб не бива освободен със самото закупуване, или закупи нещо, за да го направи вакъф, това нещо не става вакъф със самото закупуване. По същия начин, ако закупи едно животно с намерение за курбан то не става курбан със самото закупуване.

Когато вече едно животно е конкретизирано за курбан за него се отнасят следните постановления³²:

Първо постановление: Не се позволява на човек да извършва с него дело, който възпрепятства коленето му за курбан, като продажба, подаряване, гарант и т.н. Това се позволява единствено, когато той замени това животно с друго, което е по-добро от него и в случай, когато е за да бъде животното по-хубаво а не за лична изгода. Иначе казано, ако конкретизира определено животно за курбан, но след това душата му се привърше към него поради някаква причина и съжали, заменяйки го с по-добро, за да си го запази, това не е позволено за него. Така е, защото това е възвръщане на нещо, което вече е определено за Всевишния Аллах и то е заради лична изгода а не за да бъде животното по-хубаво.

Второ постановление: Ако човек е конкретизирал определено животно за курбан, но след това умре, неговите наследници са длъжни да му го заколят. Но ако той умре

---

³² Тези постановления са еднакви както за курбана хедий [който се коли от хаджиите на курбан байрам], така и за курбана наречен удхийе [който се коли от мюсюлманите, които не са на хадж курбан байрам].

преди да е конкретизирал животното за курбан, тогава то е в тяхното владение, разпореждат се с него както пожелаят.

Трето постановление: Не използва животното за никакви неща, за които може да му е от полза, като сеитба и т.н. Също така не го язди, освен когато има нужда и язденето не му вреди, и не дои от млякото това, количество, което е причина да отслабне или малкото, което ще бъде заколено заедно с него се нуждае от него. Не се стриже козината му и т.н., освен когато това е по- доброто за него, тогава я стриже и я дава като садака или я подарява, или самият той се възползва от нея, но не я продава.

Четвърто постановление: Когато при животното, което вече е конкретизирано за курбан се появи впоследствие недостатък, който е причина да не става за курбан, тогава има две положения:

Първото: Появата му да е по причина на собственика или поради небрежност и негрижа от негова страна. В този случай той е задължен да намери друго животно за курбан, което да е същото като него или по- хубаво. Така е, защото той е причината да се появи недостатъка и е длъжен да поеме отговорност колейки друго животно на негово място за курбан. Що се отнася до първото животно с недостатъка, то става негово владение [т.е. то вече не е за курбан] и той може да прави каквото пожелает с него, като да го продава и т.н.

Второто: Да се появи недостатъка без да е по причина на самия човек и да не е проявена небрежност от негова страна. В този случай заколва за курбан това животно [с наличния недостатък] и то се счита за курбан от него, но с условието да не му е задължение³³ да го заколи³⁴ преди да бъде конкретизирано. Така е, защото това животно му е поверено, той е отговорен за него, и когато не е предизвикал наличието на недостатъка с действията си или чрез небрежността си, тогава той няма грях и не е длъжен да търси друго животно за курбан.

И ако той е възложил на себе си да заколи това животно [чрез обет или заричане], но все още не го е конкретизирал като курбан, тогава той е длъжен да го замени със здраво, с което да изпълни задължението си. Като например да каже: "Мой дълг е да заколя курбан тази година." Така той закупува животно [с намерение да го заколи за курбан] и по този начин то вече става заречен курбан. Но след време животното бива сполетяно от недостатък, който е причина то да не става за курбан, тогава той е задължен да го замени със здраво, което да става за курбан. След това, първото животно става негова собственост, но ако то е по- хубаво от второто, тогава той е длъжен да раздаде разликата между двете животни като садака – т.е. разликата в стойността им.

Пето постановление: Ако животното се загуби или бива откраднато, тогава има две положения:

Първото: Това да се е случило поради небрежност от страна на човека, например: Да го остави свободно и без надзор и то да е избягало или да е откраднато. В този случай той е длъжен да намери друго животно за курбан на негово място, което да е като него или по- хубаво. И ако след това се намери първото животно то става

---

³³ Тук автора прави разлика между курбана, който се коли на курбан байрам, защото според него това е потвърден суннет, и между заречения курбан, който е задължение човек да го заколи и ако не го направи има грях.

³⁴ Т.е. чрез обет и т.н.

негова собственост [, отпада като курбан] и той може да прави каквото пожелае с него, като продажба и т.н.

Второто: Това да се е случило без да е проявена небрежност от негова страна, в този случай той не е отговорен, освен ако не му е задължение да заколи курбан преди да бъде конкретизиран. Така е, защото животното му е поверено и когато той не е бил небрежен в грижите си за него не е отговорен за случилото се. Но, ако се намери животното, тогава той е длъжен да го заколи за курбан, дори да е след време, след като вече е минал курбан байрам. Също така, ако е открит крадеца и му е възложено да изплати животното, то със сумата се закупува друго животно със същите [или по- хубави] качества и се заколва за курбан.

И ако му е било задължение да заколи животното за курбан, дори все още да не е било конкретизирано, тогава му е дълг да заколи друго като него, за да изпълни задължението си. И ако след това се намери първото животно, то си остава за него, прави каквото пожелае с него от продажба и т.н. Но ако то е по- хубаво от второто, тогава той е длъжен да раздаде разликата между двете животни като садака – т.е. разликата в стойността им.

Шесто постановление: Когато животното умре има три положения:

Първото: Да е умряло по причина на нещо, което не е породено от човек, като болест, небесно бетствие, действие, което е извършено от самото животно и то е причина да умре- в това положение човека не е отговорен да намери друго за курбан, освен ако не му е задължение да заколи курбана [чрез обрет, заричане] преди да бъде конкретизиран. Така е, защото животното му е поверено и когато той не е отговорен за смъртта му, тогава не се счита за виновен и не трябва да търси друго животно. Но ако му е било задължение да го заколи, тогава е длъжен да намери друго като него и да го заколи снемайки отговорността от себе си.

Второто: Да е умряло по причина на собственика му- в този случай той е задължен да намери и заколи друго животно като него за курбан, което да е като него или по- хубаво. Така е, защото той е виновен.

Третото: Да е умряло по причина на друг човек а не от собственика. Ако не е възможно да се поеме вината от извършителя, подобно на крадците по пътищата³⁵, тогава постановлението за него е като постановлението за първото положение, когато животното е умряло от нещо, което не е породено от човек. И ако се знае кой е извършителя, като например „еди- кой си го е заколил и изял“ или го е убил, тогава виновния човек се задължава да поеме вината си и да даде същото [или по- хубаво] животно на собственика, за да го заколи за курбан. Това отпада в случай, когато собственика му опрости и сам си закупи друго животно, което да заколи.

Седмо постановление: Когато животното е заколено преди да настъпи времето за колене, дори да е с намерение за курбан, тогава постановлението за него е като постановлението за умрялото животно. И ако е заколено във времето на колене от собственика му или от упълномощения от него човек, тогава курбана е правилен. Но ако заколили го не е собственик и не е упълномощен от собственика, тогава има три положения:

Първото: Да е възнамерил, че го е заколил от името на собственика му. Ако собственика му е удовлетворен от това, курбана се приема, а ако ли не е, тогава

---

³⁵ Т.е. не се намира извършителя и не се знае кой е.

според правилното мнение не се приема и заколилия го е задължен да намери друго животно като него и да го даде на собственика, за да го заколи. Но ако собственика му опрости и сам си закупи друго животно за курбан като първото, тогава за него отпада. Едно от мненията на учените гласи: „Курбана се признава, дори собственика да не е удовлетворен.“- това е по- известното мнение от мезхеба на Ахмед, както и мнението на Шафии и Ебу Ханифе */Аллах да се смили над тях/*.

Второто: Да е възнамерил да го заколи за себе си, а не за съветника му. Ако е знаел, че животното е право на друг, този курбан не се приема нито за него, нито за собственика и той е длъжен да понесе отговорност и да го възстанови на собственика му със същото животно [или по- хубаво]. Но ако собственика му опрости и сам си закупи друго животно за курбан като първото, тогава за него отпада. Едно от мненията на учените гласи: „Животното се приема като курбан за собственика му, но трябва му се даде месото. И ако заколилия го за курбан не знае, че е чуждо, тогава този курбан се приема от името на собственика му. Ако заколилия го вече е раздал месото, той трябва да го възстанови на собственика като му даде същото като него. Изключение е случая, когато собственика е удовлетворен с начина на раздаване и запределяне на месото.

Третото: Да не е възнамерил никой, тогава не се приема за никой, защото липсва намерение. Някои учени казват, че се приема за собственика му.

Когато курбана се приема от името на собственика му, както е опоменато в предишните положения, ако има останало месо го взема, за да го раздаде така, както се раздава курбана. И ако заколилия го раздаде по начина, по който се раздава курбана и собственика е удовлетворен, тогава не е задължен да го възстанови. Но ако не е, тогава трябва да му се даде същото количество месо, за да го раздаде той.

Две ползи:

Първа: Когато животното за курбан изчезне след заколването или бъде откраднато, или е взето от човек, от който не може да се възвърне и собственика му не се е отнесъл с небрежност, тогава собственика не понася никаква отговорност. Но ако е проявил небрежност, тогава е задължен да даде стойността на откраднатото като садака от него.

Втора: Ако животното, което вече е определено за курбан роди, тогава за рожбата се отнасят всички постановления, които се отнасят и за него. И ако новороденото е родено преди да се определи, че точно това животно ще е за курбан, тогава то си е отделно, не следва майка си в постановленията за курбана. Това е така, защото животното е определено за курбан след раждането му.

Глава шеста

Какво се яде от курбана и какво се раздава

Узаконеното в Исляма е заколилия курбана да яде от него, да подарява и да раздава като садака. Довода са словата на Всевишния Аллах: „**Яжте от него и хранете бедняка-клетник!**“³⁶ Също така и словата Му, Всевишен е той: „... **яжте и хранете и доволстващия, и просяка!**“³⁷

Предава се от Селеме ибн Ел- Екуа /Аллах да е доволен от него/, че Пророка ﷺ е казал: „**Яжте, раздавайте и оставете в запас.**“³⁸ Раздаването обхваща подаряването от него на богатите и даването от него като садака на бедните.

Предава се от Айша /Аллах да е доволен от нея/, че Пророка ﷺ е казал: „**Яжте, оставяйте като запас и раздавайте.**“³⁹

Има разногласие между учените относно казуса, колко да яде от него, колко да подари и колко да раздаде като садака. Избора в това отношение е обширен. Най-доброто и предпочитаното мнение е да се яде една трета [от семейството, близките и гостите], втората третина да се подари и третата да се даде като садака. Това, което е позволено да се яде е позволено и да се оставя като запас, дори да е за дълго време. Разбира се, докато не достигне състояние, в което консумацията му ще навреди на човека. Но ако годината е година на глад, тогава не се позволява да се оставя от курбана запас и да остава [месо] при заколилия го за повече от три дни. Довода е хадиса от Селеме ибн Ел- Екуа /Аллах да е доволен от него/, който казва: „Пратеникът на Аллах ﷺ каза: „**Който от вас е заколил курбан, нека да не осъмва на третия ден и в къщата му да има нещо останало от него.**“ Когато настъпила идната година, те попитали: „О, Пратенико на Аллах! Да направим ли същото, което направихме миналата година.“ Той ﷺ им отговорил: „**Яжте, раздавайте и оставяйте в запас. През тази година хората бяха изтощени [от глад] и аз исках да им помпгнете.**“⁴⁰

Няма разлика в позволеността да се яде от курбана и да се дарява, независимо дали е допълнителен или задължителен, и дали е за жив човек или за умрял, или дори да е като завещание. Така е, защото на когото му е завещано да го заколи, заема мястото на завещалия, а завещалия му е позволено да яде от него, да дарява и да раздава като садака. И защото това е общоприето измежду хората, а общоприетото нещо [, което е според нормите в исляма] е като нещо, което е изречено с думи.

Що се отнася до упълномощения да заколи курбана- ако упълномощилия го му позволява да яде от него, да подарява и да раздава като садака, или е общоприето това като нещо нормално сред хората, или ситуацията и обстоятелствата показват това, тогава той има право да извърши това. В противен случай той е длъжен да даде изцяло заколеното животно на упълномощилия го и той да си го раздаде.

Харам е [забранено е, грях е] да се продава каквото и да било от курбана, било то месо, кожа и т.н. И не е позволено да се дава нещо от курбана на касапина с

---

³⁶ Ел- Хадж: 28.

³⁷ Ел- Хадж: 36.

³⁸ Муслим (1981).

³⁹ Муслим (5569).

⁴⁰ Ел- Бухари и Муслим.

намерение да му се плати полагащото му се или част от него, защото това заема мястото на продажбата.

Но ако бъде дарено нещо от курбана на касапина или му бъде дадено като садака [но не и заради заколването], тогава той след това има право да се разпорежда с даденото му както пожелае, като да го продаде и т.н., с изключение на това, че не го продава на този, който му го е дарил или дал като садака.

Глава седма

От какво страни този, който ще коли курбан

Когато някой иска да заколи курбан и е настъпил месец зул- хидже, независимо дали е с виждане на новолунието или с навършването на тридесет дена на зул- кааде, тогава за този, който ще коли курбан става забранено да премахва каквото и да е от косата, космите по тялото, ноктите и кожата си, докато заколи курбана. Довода е хадиса от Селеме ибн Ел- Екуа /Аллах да е доволен от него/, който казва, че Пророка ﷺ е казал: „**Когато видите луната на зул- хидже...**“ – в друг хадис се споменава: „**Когато настъпят десетте дена на зул- хидже...**“ – „...и някой от вас желае да заколи курбан, то нека не премахва нищо от космите и ноктите си.“ В друг вариант: „... нека да не премахва нищо от космите и ноктите си, докато заколи курбана.“ В трети вариант се споменава: „... нека да не премахва нищо от космите и кожата си.“⁴¹

И ако човек възнамерява да коли курбан през първите десет дена на зул- хидже⁴², тогава се възпита от тези неща от момента на намерението си и за него няма грях за това, което е извършил от тях преди намерението си.

Мъдростта от тази забрана е коледия курбан да участва заедно с хаджиите в част от действията, които са като обреди на хаджа и са нещо, чрез което човек се доближава до Всевишния Аллах чрез коленето на курбана. Така коледия курбан извършва, подобно на хаджията, част от нещата, които са по време на ихрам, като въздържането от премахане на косми от тялото и рязането на ноктите.

Това постановление е специално за коледия курбан, що се отнася до останалите хора, които попадат в този курбан зад него, за тях не се отнася това. Така е, защото Пророка ﷺ е казал: „...и някой от вас желае да заколи курбан...“ и не споменава и за онези, за които коли [т.е. попадат в този курбан от семейство-родители, съпруга деца...]. Също така Пророка ﷺ е колел курбан от името на семейството си но никъде не се споменава да им е повелявал да извършват това.

И ако човека възнамерил да заколи курбан премахне нещо от космите, косата, ноктите и кожата си, тогава той трябва да направи покаяние пред Всевишния Аллах и да не го повтаря. За него няма откуп [кефарет] нито пък това негово действие е пречка за него да заколи курбана си, както си вобразяват част от обикновенните хора. За него няма грях, когато поради забрава или невнимание премахне нещо от тези неща, или пък сами си се отделят от тялото му без да е целенасочено от него. И ако изпадне в положение, когато има нужда да премахне от себе си част от тези неща, тогава ги премахва според нуждата и няма грях за него. Например: Да му се счупи нокът и да има нужда да го премахне, защото му пречи, тогава го премахва, или да му се спусне коса пред очите и да я премахне, за да не му пречи, или да има нужда да се премахнат част от космите заради рана и т.н.

---

⁴¹ Муслим (1977); Ебу Давуд (2791); Ет- Тирмизи (1523); Ен- Несаи (4361) и Ахмед (6/289).

⁴² Като например, човек е нямал възможност да заколи курбан, но изведнъж му се отваря възможност например два дена преди байрама. От момента, когато е възнамерил да коли курбан, той започва да страни от тези неща и няма грях за извършеното преди намерението, след настъпването на месец зул- хидже.

Глава осма

Коленето и условията му

Колене- действие, чрез което става халал [позволено] за консумация това животно, което без коленето, проливането на кръв чрез нехр или раняване с протичане на кръв [, когато е невъзможно да се хване и заколи], не става халал.

Коленето чрез нехр [намушкване вертикално под шията, в горната част на гърдите, при сърцевината му] е за камилите, а коленето наречено зебх [прерязване на шията, трахеята, хранопровода и двете артерии] е за останалите животни. А раняването чрез потичане на кръв е за онези животни, които не могат да се хванат или заколят по друг начин.

За коленето трябва да са налице девет условия:

Първо условие: Колещия човек/касапина да бъде разумен и различаващ доброто от злото. Не се позволява курбана да се коли от луд или пиян човек, както и от малко дете, което не различава доброто от лошото, или от престарял човек, който заради възрастта си е загубил преценка за добро и лошо и т.н.

Второ условие: Колещия да бъде мюсюлманин или от ехлю ел- китаб [дарените с писанието]- това са тези, които твърдят, че са християни и евреи. Що се отнася до мюсюлманина, това което той е заколил е халал, независимо дали той е мъж или жена, справедлив или покварен, чист или умърсен⁴³. Що се отнася до човека от дарените с писанието, това което е заколено от него е халал, независимо дали родителите му са от дарените с писанието или не. Има иджма [единодушие] сред мюсюлманите, че това, което е заклано от дарените с писанието е халал. Довода са Словата на Всевишния Аллах: „...и храната на дарените с Писанието е разрешена за вас,...“⁴⁴ Също така Пророка ﷺ е ял от овца, която му е била поднесена като дар от жена, еврейка.⁴⁵ Също така е ял от ечемичен хляб и мазнина разтопена с променен вкус [, заради престоялост], към които е бил поканен от един евреин.⁴⁶

Що се отнася до останалите немюсюлмани, които не са от дарените с писанието, това което е заколено от тях не ни е халал. Това се разбира ясно от Словата на Аллах: "... и храната на дарените с Писанието..."- Това са неразделно свързани фрази, които поставят ясно условие и гласят, че ако то не е налице, животното не е халал.

Имам Ахмед казва: „Не знам никой да споделя различно мнение, освен онзи, който следва нововъведенията.“ Ел- Хазин в своето тълкувание на Корана споменава, че има единодушие [иджма] за това. На базата на това не е халал заколеното от съдружаващите и комунистите, независимо дали съдружаването им е чрез дела, като да се поклонят на идоли, или чрез думи, като да се молят на друг, вместо на Аллах. Не е позволено това, което е заколено от изоставилия намаза, защото според правилното мнение, той е невярващ⁴⁷, независимо дали не го изпълнява поради

⁴³ Т.е. с гусул и абдест или без тях.

⁴⁴ Ел- Майде: 5.

⁴⁵ Ел- Бухари (2617) и Муслим (3/210).

⁴⁶ Ахмед (3/210).

⁴⁷ Това е едно от мненията на учените, което според автора е правилно. Другото мнение е, че ако изоставилия намаза не отрича и не успорва задължителния му характер е фасик [нечестивец], защото извършва един от най- големите грехове, а именно неизпълнението на намаза. Това е и мнението на

небрежност или успорвайки задължителния му характер. И не е халал това, което е заколено от човек успорващ задължителния характер на намаза, дори да изпълнява намаз⁴⁸, освен ако не е наскоро приел Исляма и все още няма знание за това.

Не трябва да се пита за това, което е заколено от мюсюлманин или човек от дарените с писанието. Не е редно да се пита: "Как го е заколил?"; "Казал ли е "Бисмиллях!". **Нещо повече, не е редно и не е етично**, защото това е прекаляване и крайност в религията. Пророка ﷺ е ял от заколеното от евреите и не ги е питал. Предава се в Сахих Ел- Бухари и други, от Айша /Аллах да е доволен от нея/, че група хора попитали Пророка ﷺ: „Има хора, които ни носят месо, но ние не знаем дали са споменали името на Аллах над него или не?“ Той им казал: „**Вие споменете Аллах над него⁴⁹ и го яжте.**“⁵⁰ Айша казва: „Те бяха наскоро приели Исляма и Пророка ﷺ им повели да ядат без да питат, въпреки, че за раздаващите хора местото може да не са известни постановленията в Исляма⁵¹, защото до скоро са били в неверие.“

Трето условие: Коленето да бъде с намерение, заради Словата на Всевишния Аллах: „...**освен което сте заклали още живо според предписанието...**“⁵² Коленето е определено дело, за което се изисква намерение. Ако човек е нямал намерение да го заколи, тогава заколеното животно не е халал. Например: Ако го е нападнала овца и той я заколил само, за да се спаси.

Четвърто условие: Коленето да е единствено в името на Аллах и за никой друг. Ако животното е заколено за друг, вместо единствено заради Аллах, тогава то не е халал. Като например кубраните, които се колят в почит на идоли или умрели хора [евлие], или завладетели, или в почит на родител и т.н. Довода са Словата на Всевишния Аллах: " **Под възбрана за вас са мършата,...**", до Словата Му: "... **и принесеното в жертва на каменните идоли;**"⁵³

Петото условие: Да не се споменава името на друг/друго, освен името на Аллах. Например да се каже: „Бисми-н-небий!“ [В името на Пророка!], или „Бисми Джибрил!“ [В името на Джибрил!]. Ако коления животно спомене друго име, освен името на Аллах при коленето, то животното не е халал, дори заедно с другото име да е споменато и името на Аллах. Довода са Словата на Аллах: " **Под възбрана за вас са мършата,...**", до Словата Му: "...**и закланото за друг, а не за Аллах;**" Също така в хадис кудсий се споменава, че Всевишният Аллах е казал: "**Който извърши дело, в което Ме съдружи с друг, аз ще изоставя него и съдружаването му.**"⁵⁴

Шестото условие: Да спомене името на Аллах над животното, като каже: „Бисмиллях!“ Довода са Словата на Всевишния Аллах: „**Яжте от онова, над което е споменато името на Аллах, ако вярвате в Неговите знамения!**“⁵⁵ Също така и думите на Пророка ﷺ: „**Яжте от това, на което му е проляна кръв и е споменато**

ханефиите- според тях човека е нечестивец, но си остава мюсюлманин и заколеното от него животно си е халал.

⁴⁸ Това е според всички учени от ехлю- с- сунна- т.е. има иджма.

⁴⁹ Т.е. „Кажете „Бисмиллях!“ преди да започнете да се храните с него и го яжте.“

⁵⁰ Ел- Бухари (5507).

⁵¹ Т.е. „Въпреки, че има вероятност да не е казано „Бисмиллях!“ при коленето, защото наскоро са приели Исляма и е имало вероятност да не знаят.“

⁵² Ел- Майде: 3.

⁵³ Ел- Майде: 3.

⁵⁴ Муслим (2985).

⁵⁵ Ел- Ен'аам: 118.

името на Аллах!⁵⁶ А ако не е споменато името на Аллах над животното, то не е халал, заради Словата на Всевишният Аллах: „**и не яжте от онова, над което не е споменато името на Аллах!**“⁵⁷ Няма разлика в това дали колеция няма да спомене Аллах умишлено, или не го е споменал поради забравя и невежество, защото значението на айета е всеобхватно. И също така, защото Пророка ﷺ е направил споменаването на Аллах да бъде условие, за да стане животното халал, а условието [шерт] не отпада при забравя и невежество. И също така, защото ако човек стане причина душата на животното да излезе по друг начин, а не чрез проливане на кръв, независимо дали е поради забравя или невежество, то животното не е халал, така е и при неспоменаването на Аллах. И в двете положения става въпрос за едно и също нещо, затова не трябва да се прави разлика.

В случай, когато колеция е ням и не може да говори и да спомене Аллах, за него е достатъчно да покаже със знак, говорещ за споменаването на Аллах. Довода са Словата на Аллах: "**Затова бойте се от Аллах, колкото ви е по силите,...**"⁵⁸

Седмото условие: Коленето да се осъществи с остър предмет, които да доведе до проливане на кръв. Било от метални неща или остри камъни, стъкло и т.н. Довода за това са думите на Пратеника ﷺ: „**Яжте от това, на което му е проляна кръв и е споменато името на Аллах, освен ако е заколено със зъб или нокът**“⁵⁹. **Ще ви кажа за тях: Що се отнася до зъба, той е вид кост, а нокътя е предмета, с който колят етиопите.**“ Предават го група хадисолози и Ел- Бухари.

Предава се в сборниците на Ел- Бухари и Муслим, че една робиня на Кеаб ибн Малик /Аллах да е доволен от него/ му пасяла овце при Сел'а⁶⁰, видяла една от овцете да умира, взела камък и я заколила. Това били споменато на Пророка ﷺ и той им повелил да ядат от нея.

Но ако душата на животното излезе, без да е проляна кръв с нещо остро, товага то не е халал. Например: Да се удуши, да умре поради ток, електро шок и т.н.⁶¹. Ако човек извърши едно от тези неща, докато изчезнат усещанията от животното, но то все още е живо, има ясни признаци за това и е очевидно, тогава ако се заколи както е предписано в шериата, животното си е халал. Довода са Словата на Всевишния Аллах: „...и **удушеното, пребитото, погиналото при падане, намушканото, и от което звяр е ял освен което сте заклали още живо според предписанието...**“⁶²

За ясното наличие на живот има два признака:

Първи: Да има движения.

Втори: Да се изтласква кръв от животното със сила.

---

⁵⁶ Ел- Бухари (2488), Муслим (1968), Ебу Давуд (2821), Ет- Тирмизи (149) Ен- Несаи (4409- 4410) и ибн Мадже (3178).

⁵⁷ Ел- Ен'аам: 121.

⁵⁸ Ет- Тегабун: 16.

⁵⁹ Тогава не е халал, защото не се позволява да се коли с тези две неща.

⁶⁰ Планина в гр. Медина, на около 500 м. западно от Месджид Ен- Небеуи.

⁶¹ Нека се има предвид, че мюсюлманина не трябва да прибягва към такива неща, а трябва да се стреми коленето да си бъде както е нормалния начин предаден от Пратеника ﷺ.

⁶² Ел- Маиде: 3.

Осмото условие: Проливането на кръвта да се осъществи посредством колене. Довода са думите на Пророка ﷺ: „**Яжте от това, на което му е проляна кръв и е споменато името на Аллах,...**“

И ако животното не може да се хване и да се заколи по определения предписан начин, като животно, което е било постоянно на паша и не позволява да се хване, или пък е паднало в кладенец и не може да се заколи и т.н., тогава е достатъчно да се пролее кръв от него, от което и да е място от тялото му. По- доброто е по възможност да се пролее от това място, от което ще изтече по- първо и душата му ще излезе по- бързо, защото това е по- добро за животното и е причина за по- малко страдания.

И ако може да се заколи животното, както е предписано, тогава е задължение коленето да се осъществи в областта от горната част на гърдите, до челюстта, като трябва да се прережат двете главни артерии – които са от двете страни на трахеята - и заедно с тях трахеята – през която диша- и хранопровода – през който се храни и пие. Това се извършва, за да изтече веществото, което държи животното живо, а именно кръвта, а начина, за да се постигне това е да се отрежат също трахеята и хранопровода. В случай, ако се прережат само двете главни артерии коленето си е халал [и животното е халал].

Деветото условие: Да му бъде дадено разрешение на колещия да заколи животното според шерията. Що се отнася до озни, който няма разрешение, за него има две положения:

Първо: Това, което му е харам да го коли, защото е свързано с правото на Всевишния Аллах, като уловено в свещените граници на Мекка или по време на ихрам, то НЕ става халал, дори да го заколи, заради Словата на Всевишния Аллах: **"Разрешено ви е всяко животно от добитъка освен онова, за което ви бъде прочетено, без да ви е разрешен ловът, когато сте на поклонение."**⁶³ И Словата Му: **"Разрешен ви е уловът от морето и яденето дори на изхвърленото от него за възползване от вас и от пътниците. А ви е възбранен ловът по сушата, докато сте още на поклонение."**⁶⁴

Второ: Това, което му е харам, защото е свързано с правото на друго творение- като разграбеното или откраднатото животно, което бива заколено от заграбилия или открадналия го. Тук има две положения, за да бъде халал, според учените. За повече информация виж основния вариант на тази книжка, на стр. (88-90).

---

⁶³ Ел- Маиде: 1.

⁶⁴ Ел- Маиде: 96.

Глава девета

Етиката на колене

При колене има определена етика, която трябва да се спазва. Но тя не е от условията на самото колене и ако не се спазва, животното си е халал. От тази етика е:

1- Обръщането по посока кибле по време на коленето.

2- Заколването да се извърши по най- хубавия начин- ножа да бъде остър и да се прекара през мястото на колене със сила и бързина. Някои казват, че това е от задължителната етика, заради явното значение на думите на Пророка ﷺ: **„Аллах предписа добрината във всяко нещо, когато убивате⁶⁵, убивайте по най- хубавия начин, и когато колите, колете по най- хубавия начин, нека всеки от вас да подостря острието си и да накара животното да се чувства спокойно.“⁶⁶** Всъщност това е правилното становище.

3- Коленето при камилите да е чрез нехр, а при другите животни чрез зебх [*виж началото на осма глава*]. Камилата се заколва права и завързана, със завързан ляв преден крак. Ако не може така, тогава седнала на земята. Останалите животни се колят чрез зебх, слагат се да легнат на лявата страна – но ако касапина е левичар и коли с лява ръка, тогава ги слага да легнат на дясната страна, когато това е по- добро за животното и по- лесно за него.

Суннет е да постави крака си на шията на животното, за да може да му е по- лесно. Що се отнася до силното притискане с колене и завръзването на краката, за това няма основа в сунната. Част от учените споменават, че от ползите да не се завръзват краката е, че се изтласква по- добре кръвта от движенията.

4- Прерязването на трахеята и хранопровода, което е допълнително над двете главни артерии. Виж осмото условие от условията на коленето.

5- Да се крие ножа при остренето му и животното да не го вижда, освен непосредствено преди заколването.

6- Колещия да каже: „Аллаху екбер!“, след като вече е казал: „Бисмиллях!“

7- При заколването, след казването на: „Бисмиллях! Аллаху екбер!“ да спомене от кой е курбана за байрама или за новороденото, като го спомене по име и да се помоли на Аллах да го приеме. Това е да каже: **„Бисмиллях! Аллаху екбер! О, Аллах, това е от Теб и за Теб,...“** - „...от мен (когато курбана е от него)...“ или „...от еди- кой си (ако курбана е от друг).“ **„О, Аллах, приеми го от мен!“** или: **„О, Аллах, приеми го от еди- кой си“** (ако курбана е от друг).⁶⁷

---

⁶⁵ Например диви животни по време на лов, блъснато животно от кола, за което няма надежда, по време на битка и т.н.

⁶⁶ Муслим (1955).

⁶⁷ Виж:Книжката: „Дуи и зикр“.

Глава десета

Нежелателните неща по време на коленето.

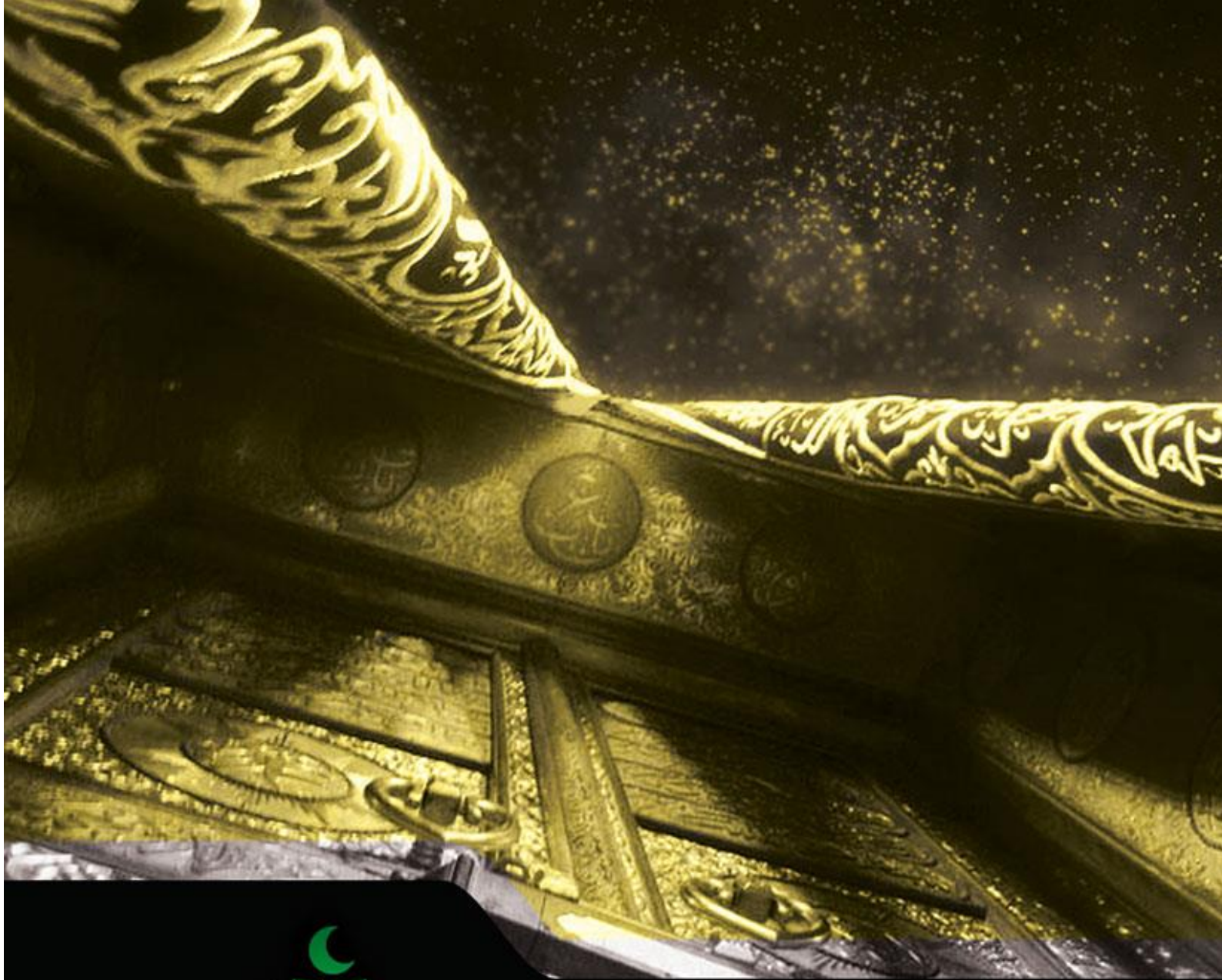
При коленето има неща, които са нежелателни [мекрух] и трябва да се избягват, те са:

- 1- Да се извърши със сабно острие, т.е. да не е остро. Част от учените даже твърдят, че това е харам [грях] и това е правилното мнение.
- 2- Да се остри нещото, с което ще се коли животното пред него, виждайки го.
- 3- Да се коли едно животно и друго да гледа към него.
- 4- Непосредствено след коленето, преди напускането на душата да се извършват неща, които причиняват болка на животното, например: Да му се чупи врата, да се започне с дрането или да му се режат определени част от тялото, преди да е напълно умряло. Според част от учените това е харам и то е правилното мнение.

До тук приключих с това, което желяех да спомена в съкратения вариант на книгата: „Постановленията за курбана и коленето.“

Моля Аллах да направи тази книжка да бъде полезна, както и основната такава, [която е подробна]. Завърших книжката през следобяда на срядата съвпадаща с 13 зул- хидже от 1400 год. по хиджра.

Слава на Аллах, Господаря на Световете и нека саяту селяма да бъде мад нашия Пророк Мухаммед, семейството му и всичките му сподвижници!

ISLAMILAND

GROW GOODNESS BY YOUR HAND

EXPLORE ISLAM IN ALL LANGUAGES

WWW.ISLAMLAND.COM